...yrs\u0301iin proliitaartnar negedegtie ... Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yliedb. ehlb... ... zoblelIin emenees edor byri ... ... bidegarça baina.

1933 on Dekaabri 30

№294 (1152)

Zakika yne
1 sariin 2 tek 20 m.
3 sariin 7 tek 50 m.
6 sariin 15 tek 1 zi.
liin 30 tek. nezeediin 2 yne 10 mongo

YNENII Redaagciin AADRIS:
Центросоюзная, 19; № телефонов: редакто-ра-344, секретаря-323.

Medeecel

BK(B) Namiin Buriaad—mongoliin moziin X-dugaar konfereenca janvaariin 2-iin ydeşiin 6 cagta Ulasiin tiaatriin bairada neegdene.

Konfereencade mandaataar oroko Ba namiin ideBkiten uriaaliin Bilieedeer o. ono.

BK(B) N Burmozkom.

Morindo—erkim kanamza

...ziliin kolkooziin turşalga ... erte ba bogonikon bol... tarigdasan tarilga kadaa, ...sain urgaca abkiin gol çu ...sloovinyydiin negen mer ...nuud bol ebese soloomoo cag ...geze ilangajaa jikeer ge ...n baina. Tarilgaa bogon... ...lzorto tarika geiçemnai, ...iin tyryyn bykii zedkeke ...l ziseete sainaar aşaglan ...eke jabadal men. ...ken, tarilgaa bogonikon ...to tarikani kolkooziin mo ...kai eere jikeer sanalaa ta ...roldokiigi erine bise. Ge... ...a sain çanartai kagalalga ...a kara paar, bog ebese ...desligi urbuulka, socialis... ...edlyyrde deede zergiin ...nebteryylkiin telee teme... ...—ede bygede bolbol kol ...n aduu moridiigi saiza... asuudal tabiza baina. M... ...naa jikeer oroldoko ba tyy ...abariin tarilgadaa ziseete ...r beledkekeni—namiin ...dugaar kuraliin emene... ...eriin dobtolgodo ko'kooz ...TS bykenii negen çukala ...men bolon tabigdaka bo...

...id bol dulaanaar ba cad ...ar ebelzeke josotoi. Ty... ...baza baigaa kolkooznuud ...oridoo sainaar ondo oruu... ...eze kaişan geze oroldoko ...ei baisanii sain sain yi... ...şeenyydiigi karuulza bai...

...rkoi kuçalta ba kana, ş... ...leerees salki yileeze bai... ...onko, melisetei, kyiten usa... ...aluuri, jadakadaa debteeg ...ygei soloomiigi gol tezeel... ...o—ede bygede bolbol ... olon kolkooznuud dotor ...eze baina.

...idiin ebelzelgiin ali bykii ...ze zyilnyydiigi eşee dakin, ...şalgaza yzeke keregtei. ...naar kolkooz in çanariin ...iin inspeegce deere jike ...yrgenyyd tokogdono. Ko... ...n inspeegternyyd bol ...yryyçiin eeriingee ebeliin ...r moridiin ebeliin baira ...n jamar baisaniigi ba be... ...ba moridiin bairiin kana, ...a, conko, yyde erkiini g. m ...n yzeke josotoi. Aliba d... ...nuud bol zaabal erke bişe zasagda ...otoi.

...da Voolgiin kizaariin ke... ...n MTS-nyydiin nlas te... ...ltesiin yyskesen yyskel ...bol eere çukala udata... ...tedener bol kabariin ta... ...ı zedkeke kyçiigi beledke ...ı jikeken ..., oroldolgo ...deeree daaza abaad, mo... ...ebelzelgiin beledkelgi ni... ...renii şalgaka şalgalta ...e baina.

...teriin kelteslinkin bol kol ...n moriçan ba pravleeniin ...iin alas garça baisan ...ine dutuunuudiigi lleryyl... ...a baina. Tedener bol moriço... ...taaviigi şalgan yzeke, te... ...dundaas angiiin daisanii ...anuudiigi ileryylze bai... ...zaluulza baina.

...kooziin morid targan sai... ...ondo orko josotoi. Odoo ...ebese nogooniı ba maliin ...n tariaani erkim sain u... ...olbol olonki kolkooznuud ...delmeriin malaa ebse... ...n, koolos ba mekiine g m ...aar gylced kangakiin arga ...i. Gancakan, tere niuu ...baisan tezeeliin ressyyrsi ...bar ba ezen kyn meteer ...aika keregtei. Ene talaar ...kolkoozniiid in kiize bai ...dun dutuunuudiigi ere ...kiko ba uridçalan sergeel... ...egtei. Zarim gazarta urga ...gon aduu moridoo ba ...ad bolbol ton karuugaar tasalan... ...baina.

...karamnalga bolbol gan... ...adiin daisanii keregte ...rygesen jabadal men bol... ...rid bol tezeeleer byrin ...l kangagdasan baika jo... ...bygeed, kolkoçiin poli ...ebeliin yjede byri sain ...ın tulia, eere sain u... ...ieeco bagaar bulaiga çuka...

...ebese tezeel dutaaga ...r tasalza ekeni, gyice... ...ebese tezeel gargaska ...lda katuu zarçalm sakilga ...n gamtai kandalga keregte ...ebese tezeelee gamgyy, ges ...n gargasaar kedii sai... ...ı tezeelee yileeze bai... ...bolkoni damzagyi. ...e ebeliin kyten etkileed...

baika tula, kedee talaar baisan ebese, soloomoo maliin bairı teişe zeeze acarkani ton çukala Ongeregçe zilde zarim kolkooz nuud bol ebese soloomoo cag deereni kolkooziin buuca deere zeeze acarza çadaagyi bıisan deerees ebese tezeeleer dutasan uçarnuud baika juum. Kyn, mo rinii jabaza bolosogyi gyn gyn zegii casan kernyyd bol ebesee acaraka jabadalda saalta bolzo, tereni kabar boltor oiroo kyrter ygei kebtedeg baisan.

Dulaan baira basala tezeeleer kangakani moridoo kabariin tarilgada beledkeke jabadaliigi gyicedkeke ygei. Kolkooziin morinii karuusada ba zedkeke kyçiigi aşaglan keregleke jaba dalda azaliigi zebeer emkidke ke keregtei.

Olonki kolkooznuud dotoroo morı bol ebelzelgedee ezegyi geer oroson baina. Kerbee po livoi kedelmeriin yjede mori doo kyn bykende bekizyylsen jabadal kebeeree baiza, morin byken eeriingee „ezediigi" ta nidag baisan aadla, kedeegiin polivoi kedelmeriin dyyresenii syyide, ede bekizyylge bol olon ki kolkooznuudta ebdegdesen baina. Kolkoozçon bol eeriingee moriigi moriçondo tuşaaza egeed, morinii telee kariuucal gajaa daakaa bolison baina. N leeb olon kolkooznuud dotoroo olon morid in ykeze baisan b... tobtoon kerzergii kandasanaas onolgoos gudag baisanii uçar şaltagaan bolbol ezegyi jabada liin yre men bolno. Morinii te lee taskai niuuriin kariuucalga ygei jabadal bolbol angiiin dai sanii korgto jabuulgadani tusa kyrgeke bolno.

Kolkoozçon bol eeriingee ono zo jabasan morinii telee ganca kan polivoi kedelmeriin yjede kariuucaka bolbo geze oligodog koroto yzel menee kyrter yrgel zelseer baina. „Socialis zemle deeli" soninii cag cagta tolilon baidag Altaarceviin brigaadiin kolkoozçon bol ken jamar mo rindo bekizyylegdesen tere bol morinii ebelzelgiin telee cem kariuucaka josotoi geze ton ze beer şiidkesen baina şuu.

Morı daaza abasan kolkoozçon bol moriçonii kazungaar byki mori karuuciin keregte idebke teı kabaadkaza ujılgatai. Tere bol morinii tedelyylze baikaza bailcaka ba kaişan geze edee lyylze daisanii kimgadan kar kyı be moridoo cebelelke josotoi.

Moridoo kabariin tarilgada sai tar beledkekiin tula tarilga dee re moridoo sainaar aşaglan kere gleke talaar kolbogdoson bykii asuudalnuudiigi ene geseer tele biin yzeke keregtei. Nileed olon kolkooznuud bol menee yliedbe ri sangiin tesab zokiooso ekilbe. Ene kedelmeriin jabaza baika yjede brigaadnuud dotorki zed keke kyçiigi aşaglaza yzeke, mo ridiigi tuşaan abagçadiigi şal gan yzeke ba enyynii koino ja mar jamar kedelmeride moridoo tabika baisanaa telebien karaal ka bolno.

Polivoi kedelmeride moridoo kaişan geze sainaar kedelgekiin ali bykii yslovoi baigaalka tul a oroldoko. Olonki rajoonuud do toroo brigaadiin konolgiin oto ogiigi (staan) tekieerke kedel meriin menee ekileed baina. Zi şeelbel: Dunda—Voolgiin kol kooznuud bol kynii baika baira barilgalaigaar kamta 15 mingan kaşaasiigi barikaar kangagdar rilze baina. Ene mog byrkeed kunrai bairenuud ba salkinaas kamgaalsan Morinii dulaan bai ranuud barigdaka josotoi.

Olonki kolkooznuud dotoroo aduu morid bol ton muu y loo viid baina. Polivoi keden meri dyyrgesenii daraada mori do baigaa ulaa bolson tedeniigi saigaar oroldolgo bol morinii telee sainaar turşalgaaa ugaar teltesiin uridiigi toktooko saizarualka jabada liigi kangaza çadana. Morin te kai ezen kyngelen oroldoko ba kabariin tarilgada zedkeke ku çigi tabika beledkeke asuuda liigi namiin XVII dugaar kura liin rereenzete yilledberiin dotor bolkoko çukala keregleer ne—gerelgen bolgon tabika keregtei.

(„Socialis Zemledeeli" soninii tyryy biçeg)

D-Yde kotiin namiin XVI-dugaar konfereenca neegdebe

Dekaabriin 28 nii ydeşiin 7 cagta Yde kotiin bariigaçuudiin KLYYBTE teleelegçed ba uriaa laar jiregçed kamta 300 şakam kyn cuglaraba.

Namiin kotiin komiteediin sek ritaar ... VIŞNEEVSK ees kotiin namiin XVI dugaar kon freence bol BK (b) Namiin XVII jike kuraliin neegdekiin urida tui iin kariuucalgatai cagta cugla raba. Basa namiin ceberlelge bolzo manai nam, emki bol yzel surtali n ba emkidkel in ta laar nileed bekizeze eeriingee XVI dugaar kural deere, socia iis baiguulaltiin telee temece sen temeceliin dengyydiigi kam tadani, men manai namiin XVII dugaar jike kural bol tesebte negedygeer taban ziliin dotor er—emtei dyyrgesen dengyydiin koino cuglarça, manai namiin koisodoo jabuulka programmiig togtoono. Kedelmerigçen angi ba kolkooz tariaaçan arad manai na iin udartalga dooro jibaza jine jike ilaltanuudiigi dabaka ni cokom.

Manai kotiin namiin emki bol Zyyn Sibiir dotorki bygede em kinyydtei adali. Namiin Teb Ko miteedaar bol amagalan bişe geze togtooson, eeriingee ka delmeride jike jike dutau dun ba ta tasaldaltai baina. Manai kotiin emkiin udaridagça ko iin komiteed ba kotiin kinkaka komiisiigi taraagdaulsan jabuul ganuud deerees surgaal abça laar bol yngekeree udaridaza çadaka çadabaritai udaridiigi sangaza, konfreenciin emene tugalgan jike zoriigonuudiigi şiid keze cadana geze naidagdana.

Nekedal utasaar abtasan me deegeer bol manai namiin kuu gan idebkitei kedelmerigçen, ku biskalga ba bidende sain mede ce baigaa nekçeb. LYNAÇAARSK daaliigi nekedkel deeree zogso zo temdegleliigi duradkaza ge kedeni bygede teleelegçed zog sobo. Tyynii daraa nek. VIŞ neevsk bol Kotiin namiin ko miteediin tobçoonii daabariaar XVI dugaar kotiin konfreencii ne gdesen deere toolobo. (aliga taşinga)

Konfreenciin priziidiymde nekedi: JERBAANOV, DORZIIN MARKIIZOV, BIŞNEEVSK KAARKLIS. MAKAAROV, IVA NOOV, MAJOOROV, POPOOV ZOLOTUULIN, MIDOOVIIN KOVALIOOV, ŞIRABOON, STAAVIR, DENIISOV, KYYNDE KANAVAALOV, ba bi;ed kamta 25 kyn tener zamiin teleele gedees duradkagan baisanaar ba. Gadana. sekritariaadta 7 kyn ba mandaadiin komiisa sangag daba.

Men temer zamiin namiin emkiin teleelegçediin duradka laar konf eenciin kendete pe ... diymde nekedi STAALIN MOO LOTOV, KAGANOOVIÇ, VOR ŞIILOV KALIININ, KIIROV, KO SIOOR, RYDZYTAAG, ORDZO NIKIIDZA, POOSTOŞEV, AND REEJEV, MANUJIILSK, JAROS LAAVSK, RAAZYMOV, TEEL MEN, DIMIITROV. TOORGLER JERBAANOV gegçed negendu gaar tasargagyi aliga taşalgaa batalagdaba.

Konfreence deere kelceke asuudalnuud abtaba:

1. Komunis namiin Ykrainiin TK ba TKK diin pleenym in togtoomzotoi daşaranduulan ja buulagdaka yndesenii bodolgon zoriigonuud tukai (nekeer JER BAANOVIIN ilедkel.)

2. BK (b) Namiin Deede-Yde kotiin komiteediin iledkel (VIŞNEEVSKI)

3. Şalgaltiin komiisiin iledkel (MIROONOVA)

4. Kotiin KK iledkel MAKAAROV.

5. Sangaltanuud: a) BK (b) Namiin kotiin komiteed. b) Ko tiin KK. v) Şalgaa komiis g) Mozitin konfreenciin telelegçed Nek. JERBAANOV aksabtar de gegsen. Volcgoodsiin gybeer ... ozoo tetorkoi kelcel. Ty ...an 3 cag cotorkoi kelcel ... ...te stobçolokodo.

BK (b) Namiin Ykrainiin TK ba TKK iin pleenymiin togtoo mzotoi daşaranduulan jabuul gaka yndesenii bodolgiigi ab ... kotiin namiin soneciin koino iin tegeriesen dulaan edeer tu laai nek. JERBAANOV bilkeb iledkel keleebe. Nek. JERBAANO VIIN iledkel kelesenii, kolbooto ulasiin ko Ykrainiin komunis namiin ba Leeniinii yndesenii bodolgiigi

diigi bodoto kereg geere beje lyylsen jabadaliin dengyydiig sajakan bolson pleenym deere kelesenii tus namiin pleenymiin togtoomzonuud bolbol nen ty kyn ulas teriin udka çanartai kereg men. Ykrainiia ulasiin socialis baiguula ltanuudiin agun jike amzaltanuud bolbol manai yndesenii bodolgonuudiin zeb asaniigi bodoto kereg dee re gergelne. Syylçiin ziinyydte Ykrainiin ulasiin dabaşan ilalta nuud bolbol azakuin ba sojol bolbosoroliin jabadaliigi erçemte udaridaza bygede kolbooto ula suudiia kedelmerigçen angi ba azalçan tariaaçanuudtai bekı kolbootoi jabaza sojol bolboso cialis josonii şine baidal tog toobo. Basa Ykrainiin namiin emki bol byzyiilig nacionalis etegeedyydtei temeceze erçemte daba. Casaa nek. JERBAANOV bol eeriingee iledkelde—Ykrai niin ulasiin azakui ba sojol bol bosoroliin nileed debzesenii ge ge bolko toonuud ba ynen faag tanuudiigi keleze nek. STAALI Nii zaabariigi Ykrainiin komu nis namiin emki ynekeer beje lyylze çadaşanii temdegleze. Yk raina ulasiin batraag, ygeitei ba dunde tariaaçan arad bol urida cagta gancakan baigaad pomeeşe guudiin açatusada azal kiize ja basana odoo bolkodo jike jike k n indyysteriin baiguulamza nuudiigi togtoozo, yndesen p c litaarinariigi erçemtei beledkeze men kelee azaliigi 80% kyrter kamtaruulza. kedee azaliigi ma şiinazaruulza, basa yseg nomgyi baisan arad ulasaa sojol bolbo ree yseg nom medeke jikeken bolgoo bolbo geed, nek JERBAANOV eeriingee iledkel de Ykrainiin ulasiin burziitanii nacionalis eldeb şyymzelke ba

Skriipnigyyd bol baruun evroo piin bajaçuudtai kani kolbooto tendees kaluun tusalamzatai gaar eesedinge kubiskalda ecergyy koroto jabadaliigi erkilze soveed Ykrainiigi, soveed kolbooto ula suudaas ugtalan tasalza, geder geni pomeeşnig bajaçuud ba baruun ivroopiin kapitaliistanuud ta kudaldakiigi çarmain oroldo zo baisan uçarnuud ba men gi endyystriin gazar tariaalan snii bodolgiin oiro cagiin zo rilgonuud tukai keleed syylde ni Buriaad Mongol respyybliig te namiin yndesenii bodolgiig arban zil dotor bejelyylsen tu lai dengyyd ba namiin emkiin oirin caguudta jabuulka zoril gonuud tukai iledkebe.

Bidenei Buriaad Mongol res pyybligiigi togtooso ekilkedee nek. STAALINAAS egtesen ya desenii bodolgiigi kerkin bodo to kereg deere bejelyylke tukai da ton todorkoi zaabarinuudta baisan bide geze nek. JIRBAA NOV keleke zuuraa tere zaaba rinuudaas eşe tatgad ene zoril gonuudiigi bejelylkiin tukai ankanaas manai Buriaad Mon goliin namiin emki bol Buriaa daliigi barimtalagçad bol eese dingee tuskai emkinyydiigi tog toozo men tereenii soveed bai daliigi esergyycesen karaanu digi zokiooso baisani bol 1919 ondo „Ulaan tug" Bur-Nas Ky çanda olgoko tukaida eris temelt." g m. emkinyydiin prograa udka çanariigi medegdene geze işe tatan bataliba.

Yndesenii bodolgiigi bejelyyl ke jabadalda baga busiin aldau endyynyyd garsan tukaida nili eed iledkelbe. Dasan bolood lam nariin „sojol bolbosoroliigi" pro litaariin sojoliigi baiguulkadaa keregceeze bolko geesen baisan sanalnuudiigi nek. IBANOOV D.

ken baiguulganuud bii bolzo, kedelmerigçen aradiin too olo şorozo tere yiledberinyydiin oronguudiin byteesen zyilyydiin ene asuudal tukaida nek. JER BAANOV eeriingee iledkeligt zil jireke byri jike bolzo baina geze tedeniigi olon ton bodoto zyilyydeer gergelbe. Manai Bu riaad Mongol ulas bol arban zil lotor ygyylegçegy koino geeg lesen gazar tariaalangiin oronii gi endyystriin gazar tariaalan giin tomokon ulas bolkiin zam deere cokom orobo—geze eerii ngee iledkeligi nek. JIRBAA NOV caaçani kelekedee Buriaa dai bajaçuud, nojod ba lama nar bolon men yndesetenii yze lyydiigi barimtalsan etegeedyyd tei eris tes temeceze jirsen enyyn tukaida buriaadiin nacio nalistanaar bolbol Buriaad Mon çen angitai kamta jabaza eeriin gee soveed zasagiigi bekizyyl kiin zamuudta zyrşeze kariu Bu riaad Mongol yndesen bolbol gancakan kedelmeriin tezeeryyr tai kamtarça onco Mongol ula sigi togtoko j o s o t o i g e z e p a n m o n g o l i i z m i i g kelden baisan belei. Basa Buriaad Mongoliin yndesen sur taliigi barimtalagçad bol eese dingee tuskai emkinyydiigi tog toozo men tereenii soveed bai daliigi esergyycesen karaanuu digi zokiooso baisani bol 1919 ondo „Ulaan tug" Bur-Nas Ky çanda olgoko tukaida eris temelt."

BADRINOO B. ba MONKO SA RIDAG g. m. kelesen bolboç namaas katuu cokilto abasan ene asuudal tukaida nek. JER BAANOV eeriingee iledkeligt olon tooto bodoto uçaruudaar yrgelzeze nacionalis yzel sur taliigi barigçadtai ba basa oro ceke temeceliigi suladkaza jaa baç bolko ygei gene. Lamiin şazantai temeceke jabadaliigi tui liin çukala bolgoko tukaida nek. JERBAANOV caaşada ke lekeni—odoo bol lamiin şazan tai temeceke jabadal manai al maguud ba kedee toskonuudta uçar ygei suladasan baina. La miin şazantai temeceke temece liigi bidener ulam byri çangad kaka josotoi gebe.

Buriaadiin yzel surtalnuud tai temeceke jabadaliigi byri çangadka keregtei Yndesen so jolii baiguulka jabıdalı du tuu dunda zyilyyd tokiooldozo gancakan, tedeenii dırui usadka kiin tukaido todorkoi namiin iledkeke nek. JERBAANOVIIN iledkelee dyyrgekedee nek. RAA ZYMOV aas egtesen zaabari bolko manai Buriaad Mongol ulasiigi kolbooto ulasiin dotor ki respyyblig ba mozonuudiin negen tryy ulas bolgoko gese giin barimta bolgozo sajiin ke den zilyydte yndesenii bodol giigi byri erçemtelger jabuulza ikeeken ilaltanuudiigi dabasanii açaar Buriaad Mongol ulasiigi soveed alasiin tyryy respyybli gyydiin negen bolzono geze nek. JERBAANOV eeriingee iledkeligi dyvrgebe.

Nek. JERBAANOV iin iledke liin syyleer kotiin XVII dugaar kofereenciin sekceeer suudal dyyrgezei.

D. B—iin

ANATOOLI VASIILIJEVIÇ LYNAÇAARSKII (1875—1933).

Lynaçaarskii bol 1875 ondo Poltaavada teresen.

Kijeviin gimnaazida surza surguulitai bolood, 15 nasanaas ekilze kubiskaliin kedelgeende kabaadcaza, Markslizmiigi yzedeg belzon. 17 nasanaas ekilen to ner zamiin mastirskola ba gize ken aza yiledberiin kedelmer zoni dunda surtal nebteryylgiin kedelme jabuuldag bolson azai. Tiin ene zilyydees ekilen onco berke surtal nebteryylge ba agitaatar bolkiin oroldol san baina.

Gimnaazi dyyrgesenii gee syy leer filosoofi ba niitiin erdem de surkiin tula kiliin canaa oço bsn. Ciyriikiin Instityydte 2 z lin torşo dotor tymen bodo siin erdemeer ba filosoofoor ilangajaa filosoof Rikaard Ave naariysiigi dagagçadiin dyke rigte, azallaza baisan ba men tere yjede Axselrood ba Ple kaanoviin ketelberieer mark siizmiigi yzeze baii.an.

1899 ondo Rossiido Moskvaa ... ro bucaza jiresen.

Ende Vladiimir Ilijiç Leeniniii egeçe—A.I. Jilizaarovtoi, Vladii mirovskii ba bişe neleed neke i iin kamtaran Ossiin Social—demokraad namiin Moskvaagiin komiteediigi şir eçelen baiguul zebsegte bolsolgiin iled kel kelsen Tyynii syylee Stoo ggolmiin negedkemel (1906) ba londonii (1907) kuraluudta kabaadalcasan. Şytgaartskiin olon ulasiin konuunisnuudiin kongerees bolşovii guudiin telelegçed orolson p ofsojuuziin tukai rezoliyc zokiooloson.

1908 onii maarta sarada da kin kile nebteren garba.

Ene yjede Leeniinii bolşovi guudaas tasaran ojozo. 1909 ondo Bogdaanov ba bişenyyd te kamtaran otzovistnuudiin gryype emkiidkeze, „piriiood" gezen zurnaligi kinaka jabadal dai kabaadalcaba. Ene yjede Lynaçaarskii n burka baigulga çiin şelebi bolkiin tulada tere filosoofiin ba ulas teriin olon nomnuud garsan baina. Ene yjede gazan ba socialism geze kojor tom nomnuud garçaganii Leenin ba Plikanov eres cangaar saa namenaza.

Lynaçaarskii bol edernyydte zavood ba faabrigiin kedeln kiin kedelmerigçediigi idebkitgeer oridag baisan. Iigyylgeen tese de urudagdasan ba kodlemer li ken. Kedeln Lynaçaarskada Şve dtandagdaa biceg bolşovii kodlemer bod ba lee ...

1905 onii syylde Moskvaa kotodo bucaza jireed Noobo ziizni geze bolşoviigiin sonin edaagcada orozo, tyyniigi de ger sonin bolgoson. Eşee 1905 ondo namiin 3 dugaar kural deere Leeniinii daalg barnas zebsegte bolsolgiin tukai iled kel kelsen. Tyynii syylee Stoo ggolmiin negedkemel (1906) ba londonii (1907) kuraluudta kabaadalcasan.

geer urisan azai. Ende Lyna çaarskii bol Leeniinii daalgaba raar keden udaa iledkelyydiig kelsen.

A. V. LYNAÇAARSKII

...abiskalda kabaadalcan, Aradiin Komisaarnuugiin Soveed bai guulagdasanii syyleer gegeere iin aradiin komisaar bolgogdo son. Ene poost deere 1929 on kyrter baisan. Arad irgenii dain tyydiin jabadalda bol zilyydte nek. Lyna çaarskii bol Respyybligiin Cere giin Kubiskalta Soveediin te eelegçe bolzo, keden froonton ud deere jabasan baina. Lyn çaarskii bol soveed sesteemiin radiin gegeeriliin şe ukaanii nii bolgoçodiin negen men. Keden olon iledkelyydtei byrzii enii surguulida azatai kan anaa iz ba şyymzelelyydiig egebe.

Lynaçaarsk bol orosiin ba aruun Evroopiin uralaigi jikee neer medegçe men. Tyynii ıuursa bolbol uran saikanii, teratuura, tiaatr, kegzem, zurag ba arkitegtuura tukai keden o n kedelmerinyydiigi kiisen ba a.

Tere bol Soveed oronii sojol olbosoroliin baiguulal tiig mkidkegçediin negen men. Namiin baisan ba namiin litera uura" geze Leeninii gabjaata lebterses yndesen, prolitaari iin litertuuriin provleemiin tu kai jike kedelmeri kiisen bai lama.

1929 onoos SSR Kolboonii TGK-iin dergedeki suralcaliin komiteediin tyryylegçede kedel meriilegçe baikadaa erdem ukaanii akademiin geşyyn baisan, basa erdemiin şinzelke ukaanii insti tyydiin literatuura ba uraliin tasagiin direegtor baisan, „liter tuurtiin enciklopeedi" ba bişe keden olon keblelyydiin redaag tor baisan.

Men koden olon ulasiin koo rondoki erdemiin tukai kon greesnuudta Soveed Ulasiin te leelegçediin geşyyn bolzo ka ba zebseg kuriaaka kon fereencoos ekilen tus konfereen cede Sveediin teleelegçediin geşyyn bolzo kabaadalcasan bai na. Zineeviin konfereenca deere Soveed Ulasiin edte amagalan baidaliigi emeglem, keden udaa ake kelsen baina...

Nek. Lynaçaarskii bol 1933 onii on tyryy saiada SSRK—iin ilçen teleelegçe bolgogdon, Ispaani lasta oçoson.

Lynaçaarskii bol Byke Oro siin TGK—iin geşyyn olodaki baisan.

Tus neker bol eeriingee zyr keniin ebeçenii kedii keden bai baç, eeriingee ulas teriin ba literatuuriin jikeken şakardau kedelmeriigi jabuulan yrgelzel seer baisan.

1929 onoos SSR Kolboonii

MEDEEÇEL

BK(b) Namiin TK bol gabijaata kubiskalça—bolşo viig, soveed socialis sojol bolbosoroliigi duradkagça diin negen—ANATOOLI VASI LIJEVIÇ LYNAÇAARS KIIN nasanaas neçesen tukai gaşuudaltagaar medee cene.

BK(b)N-iin TK.

BLKZK-iin TK bol prolitaarinariin ilaka keregte eeringee men beligi cem egesen kuuçan bolşoviig—LYNAÇAARSKIIN nasanaas neçe ende gynzegeer dosologdon diradgaba.

Leeniinii komsomool b l nek. LYNAÇAARSKIIGI juumiigi kaluunaar tyrgen kariuucadag. eeriingee ka mag dyrse i ba agun jike medeelegee kedelmerigçen zaluu yjetende tu azaza jabasan neker geze oln.

Zaluu kaadariigi kemyyzyylke yrgen niitiigi ge geeryylke keregte LYNAÇAARSKIIGI agun jike yyrge ezelse beisan ba men tyngeleen z luuçuudiin azabaad ba erelgenyydte ton onobçotoigoor kandaza, tyygee ree bol bidenii zergiin yz i surtaliin syn bidigii dee şelyylke ba yrgedkekiin ojuun mederelde jikeken gynzegii çarmailga olgoson cuçragagyi kubiskalça—bolşo vig, zaluuçuudiin kani nekeriin durasaki ini komsomool zaluu seci koo am'dii zişee bolo ysd ine.

BLKZK-iin TK

Kabartı beledke ke

...-Şiber kabariin tarilgada beledkene ygei

Negeç kilograam yresen ygei

Selenge. Borogoln „Ovcevood" sovkooz bol 1934 onii tarilgiin altan foondodo negeç kilograam tariaa oruulaa ygei baiza baina Kamta deeree ene sovkooz bol 1800 ga şaknu tarilga kiike josotoi aad, menee eder kyrter negeç kilograam yresenii ba menkeligiin foondo kasgaa ygei şuaza baikani tuiliin zig şyyritei kereg men bygeed nak miin yyr (Timfeejev) ba direeg-ciin zygees menee eder kyrter tobço todorkoi jamar kemzee abaab gekede bodoto kiisen ju ma ygei.

Enyynees byri zegşyyritel uçar taagtanuud baika baina gebel tyliin keregsel ygei baisan dee rees tariaa cokidog maşiinani keden udaa zogsood, menee bolkodo tariaanii cokilgiin kampaani bol tasaldakiin tuilda kyreed baina, byri menee eder kyrter cokilgiingoo zakada garaa ygei.

Tyynees gadana tariaanii cokilgiin kampaanida tasaldal ga rasanii şaltagaani juub gekede sovkooziin kedelmeriçen bol baika ger baira ygei deerees kedelmeriie orkiood taraza gyil deke, azaldaa garaka ygei geke meteer tariaacokilgiin kedelme ride jikeeken saad kiigsen bai na.

Ene kedelmeriçenii subaitatai eris çanga begeed emkitei teme cel jabuulaa ygeide tariaanii cokilgo ba 1934 onii tarilga ko jorto kedelmeriçenii kyçeer du takiin ajuul bolkoor baina.

Sovkooz deere kedelmeriçe-nii baira baidal ba aza amida-raliin baidal ton muu tabigdasan Dereegce ba namiin yyriin zy gees tobçokon kemzee gyiced abtana ygei enyyn tukai ganca bişe kelcedeg bolboç zakadaa garadag ygei baina.

Kabariin tarilgada beledkeke kereg men geze kelke josotoi, edelmeriin negen çukala zyil „Ovcevood" sovkooziin kaba bol maşiina zebsegyydiin zasa riin tarilgada beledkeke baisanii bari begeed ene kereg bol men zarim zyilnyydiigi abça kelebel aikabtar sulaar jabaza baina. iime baina. Sovkooz bol 1933 Odoo zasabariin kampaani bol onii niuurta nileed olon amzal-dyyreke uçartai baibaç sovkooz tatai baibaç 2 dugaar tabanziliin deere ene kereglin jikenkini eki 2 doki kabarta beledkeke kereg lee ygei baina. tee iime tomokon datagdaltai

Tyynees ezegyl ba azaldaa baina. 1934 onii kabariin taril kaişa keregeer kandaka jabadal gada sainaar beledkeze, tyynii nuud ton olon, nege açaanii gi bodoto deereni amzaltatai maşi'iaa baika josotoi aad tereni gyicedkeke kereg bol amagalan ygei bolçoson. Sarag duuldaka bişe ... garakiin negen daa Selenge usanii kerekede, çuk ... nen geze sovkoo usanii urida ergide yidesen aad zii ... yr baatar medeze menee kyrter busaagdaza aca- eeriingee kedelmeride olriin Ene bol jeriin ezegyi bujuu kai toi. cagaa eris kubilalta kiike joso karamza ygei kereg busa, karin syidken koroloklin yndesetei

Raadi

Yrese-belen

Aga. Alkaniin somonii „Bol-şoviig" geze kolkooz bol 130 garan ceentnir erkim sain ta riaagi ceberlelze, 1934 onii ta-rilgiin altan foondodo kaagaad

eeriingee tesebiigi byrimesan gyicedkesen ba menee, kedee azaliin maşiina zebsegyydiigi zasaza baina.

Garmazab.

Dekaabri 22 to—9 proc. bolbo

(Manai tuskai biçegçees)

M Şiberiin aimagta yresenii tesob Dekaabri 22 to araikan geze 6 proc. gyicedkegdesen bai na.

Zangin, Cagaan Çulu'ıtai, Ş a-rakai geke metiin somonuud bol tariaatuşaalgaa yni cagta dyysen bolboç, odoo kyrter negeç kilo-graam yrese kaagaa ygei baina

Ene jike tasaldal juun dee rees bolzo bainab gebel: jikenk-somzebieliin ba kolkooznuudiir tyryylergediin zygees „kabai bolko edi, yresen kaaza çada na" geke ygenyyd olon baika baina.

Edener bol „eeree bytekede" neidaza tarilgiigi tasaldalin

ajuulda oruulkiin oportunisyzel gargaza baina,

Gadana, aimag dotoroo maşiina zebsegee zasakajabadal aikab-tar sula begeed. odoo kyrter negee plyyg zasagdaadyi kebte-ze baina.

Ene aimagiin nam komsomoo liin ba soveediin emkinyydiir zorigo bol darui cagaa bykii kyçe çadalaa kanduulza, gebşa gaiçalalga, meriicee geke zergii gi ergeneer emkidkeze, yresenii a busa busaç foondonuudiin tariaagi askaka josotoi ba men enyyntei samta maşiina zebsege zasaka kedelmeriigi darui em kidkeke ujalgatai.

Ç. M-biin

Morinii tukai neker Raazymoviin zaabariigi gyicedkeke

Namiin Kizaariin Komiteediin sekritaar nek. Raazymov bol Deede Yde kotiin namiin ideb kitenii kural deere Buriaad Mon goliin mozodoki namiin emkiin oinin yyrge tukai iledkel kele kedee aduu morinii baidal tu kai aikabtar jikeken sanal bo-lol tabisan baina. Neker Raazy mov bol iigeze kelesen:

—Kolkoozçonii ankaral keçee lenl zedkeke kyçen tukai tabig daka jabadal ygei baina. Traag tarnuudiin baikadaç kedeenii aza akuida onison kyçe—mika-niizmiigi byri ergeneer jabuulza baisanç ygede morin bol kolkoo ziin yiledberiin yndeseni bolno geze zaasan TK ba AKS keden olon togtoolnuudiigi medeze bainata. Men ede togtoolnuud dotoroo moridoo kaişan geze karakab, kaişan geze tezeekeb, kaişan geze ceberlekeb g. m zizeg zyilnyyd tukai todorkoi zaagdasan baisanıigi taanar sain medene şuu.

Tanai aimaguud dotoroo nek Jerbaanovtai jabakadaa karal a-dam iimeşyy tekelteiç juuma ygei! Morin bol eeree tiigeseer bainabza, iigen tiigen idcelyyleg dene beze, tiigeed kabar kedel merileke bolno geze kynyyd sanadag baina. Ene bol ke ba-riinç tarilgada, morinii paarkiin baidalç ba jerenkiidee kolkoo-ziin baiguulaltadaç jikeken ko-roto ajuul jiyylke bolno.

Malaa karuuaslka jabadal jamar baina geiçeb? Muu, jike muu! Aduu malda dulaan baira ygei Ene zuura, morid bol kyiende baiza surasan juuma geze ba iigeze baikadaa tyynii beje ka tuuzadag juuma, kerbee morid dulaan bairada baibal erkeezçke bolno geze kelcedeg baina şuu. iigeze kododoo baigaa juumasan — geze kelcene. Ene „kododo iigeze baidag juuma-an" gedeg ba jabadalaar koro kyrgedeg bai na. Bidener Tarbagataida bojor brigaadiin moridiin baisan bai-ranuudta ocozo yzesen. Tende 25 30 morid gazaa baina. Tede ner bultadaa bykiize begtiigeed del niurgandani melise kerçeed baina. Tende jamarç sarai jamarç dalalçi ygei. Taanar jaakadaa iime baicalda kyrçesen zon gei çebte—gyee lkdener kolkoozço-noos asuuba. Kamaa ygei, ma-nai morid suranki bolooson bai ge kelene. Manai ende s.biireee kododoo iime baidag juuma qeze kelene

Bidener emçetenii gadaani oçozo bdeer nordioo mu suu bol bairatai baidag juuma gun geze karasan. Fukedemnai emçeto ad bylerib gadnanı mau ba bol daiaigalta baina şuu kolkoozto eneç ygei baina, jo-

re ene dalabça bol kolkoozto erkim ziisenii bolboson josom juuma geişe guu? Emçeten ja-mar baisan tereeniini kezeenees ko'şo dagadag boloo geiçebiib-di? Bidener bol bolboson şine josonii baidaltai kolkooziin te-lee temeceze baina şuu. Kolkooz bol kedeegiin kuuçanii bydyy lig baidaliigi koişolon ygeigeer ebdeze salgakiin tula bi kedee azalda yiledberiin kyçiigi del geryylen kegzyylkiin tula hai guulagdasan baina şuu..."

Ene zaabari bol ton zeb! Aduu morindo kaikaramzagyigeer kan daka jabadal ba kulaagiin koro lolnuud jike olon baina. Kedee nutagiin namiin emkinyyd bol aduu moridiigi sainaar kıraka ba eskeke tukai nam bi zasagiin gazariin gargasan keden olon çukala togtoolnuudiigi cgto ke-regsı:en ygei kaişa kereg kanda dag baina.

Enyynii ecesee kolkooznuudto surgasan angiin daisad bol zed keke kyçen—moridiigi syidken koroloko jabadaliigi emkidkeze baisan gazarnuud eceen bişe ton olon baina (Selenge, Deede Yde. Ko ri g m,)

Menee yjede ebeliin çanga kyiten şiideze jireed, aduu mo-rid bol ebeliin dulaan bairada tezeebride oroko cagiininaka josotoi.

Moridtoo koroto zorilgoor kandana

(Manai tuskai biçegçees)

Aga. Tus aimag dotorki kol-kooznuudta moridiigi narinaar kamgialza, josoçolon karaka kolboon ton sula. Keden olon kolkooznuudta moridtoo koroto josoor kandaza baisan faagta nuud olon baina.

Ziseelbel: Kolto Aglin somo nii „Alka-Se rpe"—geze kolkoo ziin malçaaliigi daagça D.Oçoriin ba polivood R. Erdeniiin geg-ce bykii kedelmeriingee mori digi kubaaza abasan aad, teden dee ton zerilgeer kandaza bykii deeree 32 tolgoi moridiin 20 ga rani ulaan maka bolson niuruu rai ba ene zilde ondo orokoni bei ketei; menee unaanaas garça bolno. Pravleeniiin zygees mo-zaabari ebele Oçoriin ba Erde niin geçced ogtolon keregsee ygei azal.

Bısa Budalangin somonii Kubiskaliin Tujaa geze arte lin moridoni turankai, bykii moridiin 40% ni niuruu tesee kel, ederiigee niuruu argalka ba baidaliigi saizaruulka tukai parav leeniiin zygees jamarç kemzee abadag ygei baina. Torgenyy-deni dabkhai ygei kekinzee mo jiliin toson kylesiigi demei çuunuulza jabaka juu.

ekileed baina şuu. I'geed baika dı bidener moridiin dulaan bai rin barilgiigi ali zerge gyiced-keke gebel muu, torç muu Morinii dulaan bairaas baitagai aikin dulaalsan dalabçanuud barigdana ygei şuu. Aduu mo ridto dulaan ba dulaalsan bai-ranuudiigi barika tesob bykii aimaguud dotoroo esyyriteigeer tasaldazai.

Edired-Bulagadiin bişeç zarim negen rajoonuudta moridiin du-laan bairiin barilgani ogtolon tasaldaad, aduu moridoni ebe-liin dulaan baira ygei cagaan talada, kyitende kyldeze baina şuu. Ene bol tesegseygei baidal men.

Menee yjede kabariin tarilgiin beledkel ekileed baina. Bidener erkim sain urgaca abkiin telee kamag bykii sunalaa ba kyçee elsyylze, oroldodog baika tula, yresenii foondo baiguulkatai kamta zedkeke kyçen tuşaa ji-keken sanal tabika josotoi. Uçar juub gekede targan sain ba be-ki moritoigoor tariigiigi ugtu kadaa, tariigiin kedelmeriigi ton bogonikon bolzorto gyiced-keze çadana. cag deere tarig-dasan tarilga bolbol erkim uugı a egçe çadana. Enyynigi ke-deenii komunisita, komsomool ba kolkoozçon byken saitar sa-naka josotoi.

Men Zugaaliin somonii „So-joi" geze TOYS iin pravleeniin ba somon zebleliin geşyyd G. Segdenii ba Galsan-Temeer geg çed uçar joso byrin medeke ky nyyd bolboç 1-1 zaluu aduusa-laar kuduud alaza yyce kiibe Aduu moridoo sainaar kamagaalaaa es keze niite kolkooziinnuudta zişe karuulka josotoi aad, karin çamgaalaltaigi garaar kanda-gaa bol.

Kolto Agiin somonii Jerbaa noviin nerenzeete kolkooziin ke delmeriin morid kecelmeriee see jireed koison komondo kokinozo konodog, kolkoozii ed leb deere moridiin ideke ebere çirıze d. ld g yge, no-ni gyiced kelleezeer koto toi-rooser ko oson baina. Kerıng abça ayiiesen mori baikani me-degdegyi, praviieeniinç medeze ygei iigeze ezegyi kancaza baisan.

Moridoo koroto zorilgoor kan daza ba muuduulza baisan ze melentigi kuulkiin kariuucalgada kabaadınika çukala.

S. Geiin

Angiin arisanii beledkelde tokiooldoson tasaldaliigi usadkalgada respyybligiin byke emkinyydiin kyciigi elsyylke

Vostoogsibpyşniiniin aparaadiigi şinedken baiguulka

Vostoogsibpyşniinin sestee-meer angiin arisanii ba meek-serjoogiin 4 dygeer kvartaaliin tesob araikan 30% gyicedkegde sen baina. Engeresen ziiyydte manai Buriaad Mongol ulas bol angiin arisanii ba meekserjoo giin beledkeliin froonto deere daiçalkii amzaltanuudiir dabar san begeed, ep. zilde—kojordu gaar tabdalliin ekin zilde zig şyyritei kozomdozo jabakani ylemze gaikaltai baina.

Ene zilde angiin arisanii be ledkeliigi gyicedkekeer byke yıs loovinuudnl baisan ba menee baina. Ede ysloovinuud bol en gereson ziliin baidaluulaas ka nigyi ilyy deere baisan şuu.

Ene zilde Vostoogsibpyşniiına bol buu zebsegiin keregcelyyneer gyiced kangagdasan ba tyynçi len bişeed tavaaraç kangagdasan baika juu.

Tiin juu dutana ba jamar ju man boomto kiine geeşeb?

Ende ceke kelekede, angiin arisanii beledkeer onco todor koi ba bolşoviig ketelberi jike-dee dutana. Vostoogsibpyşnii niin ba tyynçilen tyynii doodo şatiin kolboonuud bol angiin arisanii ba meekserjoogiin be-ledkeliigi bolşoviig joscor em kidkeze çadaa ygei ba somso veed, kolkooz ba agnuuriçanii duuda oçozo, tedenii agnuurida ni elsyylke jabadal erkilsen ygei baina.

Doogovoriin kampaani bol yrendee tasaldasan baina geke

de alduu bolkogyi begeed. Vos toogsibpyşniinin ketelberileg çed bol doogovoriin kampaanii gi tasalsanaa daldalan ballakiin zorilgoor arai salakan dakaab-riin kagasiin yjees doogovo-roor jabuulsan baina, Tiin karin Vostoogsibpyşniina bol dekaab ri doogovoroo ekilze jabuulkaas baigutai, dekaabrida doogovo-riin kampaaniin kerzerge gyi cedkeze baisaniigi şalgan yzeke josotoi baisan juu,

Vostoogsibpyyşuiinin ketel beri bolbol odoo yregdeze by kii bodoto baidal deerees ka-ketelberiin orondo, karin buza gai baruunii oportunis „tese-beni gyicedkeze bolomoor bişe" zeke „tioori" gargaza baina. Enyyn tukaida „Bur Ynen" enyy nii uridatai temdeglesen baina Abıaad yzegtii, ekonomiist—te sebleçe Paanzervolio kelesen yge bol namiin jabuulgadı tus karşı yzel bolno. Tyyaçelen te-sebiin gyicedkeesen ygein şal tagaan bol manai B-M respyyb ligees bişe gazaraa kandaza oçoson" geze kelesen baina.

Ton ile şuu. Iime yzeltei ke teberilezçed bol angiin arisanii beledkeliigi ketelberileke emki de tolgoilzo suuka tula jaagaad angiin arisanii ba meekserjoo giin tesob amzaltatai gyicedkeg deze bolko uu?

Respyyblig dotoroo angiin ari sanii beledkeliin froonto deere

baga bişe amzaltanuudiigi daba san aimaguud, kolkooznuud, brigaadanuud ba tuskai agnuuri çad bii azai. Tedenii sain zişee te yyskelgenyyd kozomdozo ja bagçadaar kalaan abtadag ygei baina. Abaad yzegtii. Alairiin aimagta Ivaniçeskiin somsovee-diin kolkoozuud, Koriiin aimag bykelieeree, Edired Bulagadiin aimag g. m. biçed baga bişe nyyd amzaltanuudiigi dabasan baina.

Tyynçilen basa Kiaagtiin ai-magiin „Ulaan Alka", „Kraas-nii Stroitoli", „Poveeda" ba bi-şed kolkooznuudiigi dabasan baina.

Gebeç Bookonii aimag (23%) Kabaan (20,2%), Selenge (19,5 %) ba Bauuntiin aimag (10,4%) g. m. zigşyyriteigeer kozomdo-zo jabana. Ene aimaguud ba ra lonnuudta angiin agnuuri bol josoçolon emkidkegdee ygei b imagiin kolboonuud agnuuri-aar onco todorkoi ketelberilee ygei, karin kanceliaartaa alban toiregoor „angiin arisanii eeree orozo jireküigi" kyliieeze suudag baina.

Vostoogsibpyşniinin dergede namiin yyr bolbol eeriingee paraadiigi şinedken baiguulka tuskai daiçalkii kemzeenyydiigi abka josotoi ba tende suusan oportunis eteegedner Paanzerev Olzeeckajaa gegçediigi koinog-lani bailgaka jabadal bol alduu bolko asaniigi medeke keregtei

Vostoogsibpyşniin diigi şinedken baigu te namiin kotiin ko ken tuslamza kyrge

Angiin arisar keliin dekaab medee Byke r lig doto

Amaguud

1. Alair	. . . . .
2. Kori	. . . . .
3. E-Bulagad	. .
4. Zakaamin	. .
5. Bargazan	. . .
6. Aga	. . . . .
7. Jaruuna	. . . .
8. Tarbagatai	. . .
9. Kiaagta	. . .
10. Kolto Balgal	.
11. Tynken	. . .
12. Bookon	. . .
13. Kabaansk	. .
14. Selenge	. . .
15. Bauunta	. . . .

Kamta

[illegible]

Издательство „Буряад-Монгол Унэн" Бурлит № 32